

SEKRETARIJAT ZA ZAŠTITU PRIRODNE I KULTURNE BAŠTINE
OPŠTINA KOTOR

NACRT

**PROGRAM ZAŠTITE I OČUVANJA PODRUČJA KOTORA
ZA 2024. GODINU**

Kotor, jun 2024. godine

UVOD

Područje Kotora je, zbog svojih izuzetnih univerzalnih prirodnih i kulturnih vrijednosti, 1979. godine upisano na Listu svjetske baštine UNESCO, a zbog posljedica katastrofalnog zemljotresa iste godine upisano je i na Listu svjetske baštine u opasnosti.

Dugotrajnim i kontinuiranim aktivnostima na obnovi područja Kotora značajno su sanirane posljedice katastrofalnog zemljotresa, što je uslovilo da se ovo kulturno i prirodno dobro 2003. godine skine sa Liste svjetske baštine u opasnosti.

Zakon o obnovi spomeničkog područja Kotora umnogome je doprinio očuvanju kulturnih vrijednosti Kotora. Međutim, nakon novog Ustava i novih zakona kojima je uređena zaštita kulturnih dobara, zaštita prirode i životne sredine, uređenje prostora i izgradnja građevinskih objekata, uslijedila je potreba za izradom novog Zakona koji će se baviti zaštitom područja Kotora. S tim u vezi, 2013. godine, usvojen je Zakon o zaštiti prirodnog i kulturno-istorijskog područja Kotora ("Službeni list Crne Gore, broj 56/13").

Posebna zaštita Područja Kotora uspostavlja se radi očuvanja njegove izuzetne univerzalne vrijednosti, kao dijela svjetske prirodne i kulturne baštine, trajnog očuvanja autentičnih prirodnih, istorijskih, urbanističko-arhitektonskih, ambijentalnih, umjetničkih, estetskih i pejzažnih vrijednosti, obezbjeđivanja uslova za održivi razvoj i korišćenje, prezentacije i stručne i naučne valorizacije. Svaki od navedenih ciljeva ima suštinski značaj za definisanje režima i mjera zaštite koje treba sprovesti prije ili prilikom preduzimanja bilo kakvih radnji i aktivnosti kojim se mogu ugroziti zaštićene vrijednosti ovog specifičnog prostora ili pojedinih njegovih djelova.

Skupština Opštine Kotor, na osnovu Člana 20. navedenog Zakona, propisuje obavezu da pravna i fizička lica plaćaju ekonomsku naknadu za ekonomsko iskorišćavanje kulturnih dobara na području Kotora.

U vezi sa tim Skupština je 2014. godine donijela Odluku o naknadi za ekonomsko iskorišćavanje kulturnih dobara ("Službeni list Crne Gore - Opštinski propisi", broj 29/14). Po članu 10 Odluke sredstva od naknade se koriste u skladu sa Programom zaštite i očuvanja područja Kotora koji donosi Skupština Opštine Kotor na predlog Sekretarijata za zaštitu prirodne i kulturne baštine (u daljem tekstu Program).

Sredstva za sve projekte su obezbjeđena kroz Program uređenja prostora sa programom investicionih aktivnosti i programom urbane sanacije opštine Kotor za 2024. godinu Sekretarijata za investicije

I. Naziv projekta: IZVOĐENJE IV FAZE RADOVA NA REKONSTRUKCIJI PALATE VISKOVIĆ

Nosilac projekta: Sekretarijat za investicije

Potrebna sredstva za 2024. godinu: 101.000 €

Rok: 2024. godina

Kompleks je formiran sukcesivnom gradnjom u periodu od XV do kraja XIX vijeka. Barokna palata predstavlja jedan od najznačajnijih kompleksa stambene arhitekture grada. Arhitektonska organizacija kule predstavlja izuzetno značajan spomenik za proučavanje načina života i funkcionisanje odbrambenog sistema Perasta kroz period od više stoljeća. Kompleks predstavlja legat porodice Visković gradu Kotoru. Od zemljotresa 1979. godine palata je ostala bez funkcije i izložena je propadanju.

Na osnovu projekta potrebno je planirati izvođenje radova IV faze rekonstrukcije. Sredstva potrebna za izradu IV faze radova na rekonstrukciji ove palate su 101.000 €.

7.	Rekonstrukcija palate Visković - IV faza	projektovanje	5.000,00	
		revizija	1.000,00	
		izvođenje radova	90.000,00	
		nadzor	5.000,00	

II. Naziv projekta: IZVOĐENJE RADOVA NA REKONSTRUKCIJI PERAŠKE TVRĐAVE - III faza

Nosilac projekta: Sekretarijat za investicije

Potrebna sredstva za 2024. godinu: 20.000 €

Rok: 2024. godina

II faza radova na Tvrđavi Sv. Krst realizovana je 2023. godine. U 2024. godini planira se nastavak radova u skladu sa Glavnim projektom.

8.	Obnova Peraške tvrđave - III faza	projektovanje		
		revizija		
		izvođenje radova	20.000,00	
		nadzor		

III. Naziv projekta: REKONSTRUKCIJA ULICE GABELA U RISNU

Nosilac projekta: Sekretarijat za investicije

Potrebna sredstva za 2024. godinu: 32.000€

Rok: 2024. godina

Ulica Gabela predstavlja zaštićenu urbanu cjelinu. Rekonstrukcija ulice podrazumjeva restauraciju kojom će se ukloniti neadekvatne intervencije i umjesto njih postaviti kamena kaldrma po ugledu na autentični dio ulice.

13.	Rekonstrukcija ulice Gabela u Risnu	projektovanje		
		revizija		
		izvođenje radova	30.000,00	
		nadzor	2.000,00	

IV. Naziv projekta: IZVOĐENJE RADOVA NA SANACIJI I PREZENTACIJI FRANJEVAČKOG GROBLJA NA GURDIĆU (I faza)

Nosilac projekta: Sekretarijat za investicije

Potrebna sredstva za 2024. godinu: 53.000€

Rok: 2024. godina

Prvi značajni franjevački samostan u Kotoru podigla je kraljica Jelena de Kurten (Anžuska) 1286. godine na Gurdiću. U sklopu samostana nalazilo se i groblje. Lokalitet na Gurdiću 1956. je slučajno otkriven prilikom započetog iskopa za zgradu nove Pošte. Njegovi ostaci danas čine arheološki kompleks koji je upotpunosti nezaštićen, devastiran, a za vrijeme velikih kiša pod vodom, kao i Campo Santo, kotorsko srednjovjekovno groblje koje se nalazi uz srušeni samostan.

Kako bi se ovaj lokalitet adekvatno zaštitio i prezentovao, potrebno je izvršiti radove u skladu sa projektom.

Sredstva potrebna za realizaciju I faze projekta (ograđivanje i rasvjeta lokaliteta) iznose 53.000€

16.	Izvođenje radova na sanaciji i prezentaciji Franjevačkog groblja na Gurdiću	projektovanje		
		revizija		
		izvođenje radova	50.000,00	
		nadzor	3.000,00	

V. Naziv projekta: PREZENTACIJA ARHEOLOŠKOG LOKALITETA CARINE U RISNU

Nosilac projekta: Sekretarijat za investicije

Potrebna sredstva za 2024. godinu: 8.000€

Rok: 2024. godina

Na arheološkom lokalitetu Carine pronađeni su ostaci urbanog tkiva i pokretnih nalaza antičkog Rhizona, koji je u periodu rimskih osvajanja Balkanskog poluostrva odigrao izuzetnu ulogu, dokumentovanu u istorijskim izvorima naročito kroz aktivnosti ilirske kraljice Teute. Ovaj lokalitet zaštićen je Rješenjem Republičkog zavoda za zaštitu spomenika kulture Cetinje 1950. godine.

Potrebno je izraditi glavni projekat uređenja i prezentacije ovog značajnog lokaliteta.

19.	Prezentacija arheološkog lokaliteta Carine U Risnu	projektovanje – izrada glavnog projekta	8.000,00	
		revizija		
		izvođenje radova		
		nadzor		

VI. Naziv projekta: IZVOĐENJE RADOVA NA UREĐENJU TERENA KOD SLAVJANSKE ČITAONICE U DOBROTI, KAT.PARC. 1757/1 K.O. DOBROTA I (I FAZA)

Nosilac projekta: Sekretarijat za investicije

Potrebna sredstva za 2024. godinu: 32.000€

Rok: 2024. godina

15.	Izvođenje radova na uređenju terena kod Slavjanske čitaonice u Dobroti, kat.parc. 1757/1 K.O. Dobrota I (I faza)	projektovanje		
		revizija		
		izvođenje radova	30,000,00	
		nadzor	2.000,00	

VII. Naziv projekta: REKONSTRUKCIJA STAROG KAMENOG PLOČNIKA NA TRGU SV. TRIPUNA

Nosilac projekta: Sekretarijat za investicije

Potrebna sredstva za 2024. godinu: 3.000 €

Rok: 2024. godina

Prije rekonstrukcije je neophodno izvršiti ispitivanje i sanaciju i adaptaciju atmosferske kanalizacije koja prolazi ispod trga.

24.	Rekonstrukcija starog kamenog pločnika na trgu Sv. Tripuna	ispitivanje	3.000,00	
		revizija		
		izvođenje radova		
		nadzor		

VIII. Naziv projekta: REKONSTRUKCIJA ULICE U STAROM GRADU KOJA VODI DO NAPLATNOG PUTA ZA OBILAZAK BEDEMA NA SJEVERNOJ STRANI – ULICA RAMPADA

Nosilac projekta: Sekretarijat za investicije

Potrebna sredstva za 2024. godinu: 41.000€

Rok: 2024. godina

20.	Rekonstrukcija ulice u Starom gradu koja vodi do naplatnog puta za obilazak bedema na sjevernoj strani – Ulica Rampada	projektovanje	4.000,00	
		revizija		
		izvođenje radova	35.000,00	
		nadzor	2.000,00	

IX. Naziv projekta: REKONSTRUKCIJA MOSTA UZ SJEVERNA GRADSKA VRATA**Nosilac projekta: Sekretarijat za investicije****Potrebna sredstva za 2024. godinu: 29.000€****Rok: 2024. godina**

21.	Rekonstrukcija mosta uz Sjeverna gradska vrata	projektovanje	3.000,00	
		revizija		
		izvođenje radova	25.000,00	
		nadzor	1.000,00	

X. Naziv projekta: REKONSTRUKCIJA KAMENOG STEPENIŠTA UZ CRKVU SV. FRANJA U STAROM GRADU**Nosilac projekta: Sekretarijat za investicije****Potrebna sredstva za 2024. godinu: 5.000€****Rok: 2024. godina**

22.	Rekonstrukcija kamenog stepeništa uz crkvu Sv. Franja u Starom gradu	projektovanje		
		revizija		
		izvođenje radova	5.000,00	
		nadzor		

REKAPITULACIJA

1. Izvođenje IV faze radova na rekonstrukciji palate Visković.....101.000€
2. Izvođenje radova na rekonstrukciji peraške tvrđave – III faza..... 20.000 €
3. Rekonstrukcija ulice Gabela u Risnu ..... 32.000 €
4. Izvođenje radova na sanaciji i prezentaciji franjevačkog groblja na Gurdiću (I faza) ..... 53.000 €
5. Prezentacija arheološkog lokaliteta Carine u Risnu ..... 8.000 €
6. Izvođenje radova na uređenju terena kod Slavjanske čitaonice u Dobroti, kat.parc. 1757/1 k.o. Dobrota I (I faza) ..... 32.000 €
7. Rekonstrukcija starog kamenog pločnika na trgu sv. Tripuna ..... 3.000 €
8. Rekonstrukcija ulice u starom gradu koja vodi do naplatnog puta za obilazak bedema na sjevernoj strani – ulica Rampada .....41.000 €
9. Rekonstrukcija mosta uz sjeverna gradska vrata ..... 29.000 €
10. Rekonstrukcija Kamenog Stepeništa Uz Crkvu Sv. Franja u Starom Gradu ..... 5.000 €

249,000 €

ZAKLJUČAK

Sekretarijat za zaštitu prirodne i kulturne baštine smatra da će ulaganje u svih deset navedenih projekata biti od izuzetne važnosti za zaštitu kulturne baštine na teritoriji Opštine Kotor.

Sekretarijat za zaštitu prirodne i kulturne baštine

sekretarka
Bojana Petković